

CÁCH DẠY NÓI TIẾNG LANGSA Ở NHÀ

Đầy nói cho trảng giọng và cho trảng cách của ông Louis Weil, làm giáo sư tại Lycée Louis le Grand ở Paris soạn ra và đã có anh học trong đĩa hát hiệu

chạy kim ngọc thạch (Saphir)

Trọn bộ có: 26 đĩa hát hiệu Pathé 1 cái máy hát hiệu Diamond A License Pathé. 1 bản sách có hình vẽ dạy nói theo trong đĩa hát. giá là 72\$00

Cách dạy nói tiếng Anh - Lê. Trọn bộ có: 30 đĩa hát hiệu Pathé. 1 bản sách dạy đọc theo trong đĩa hát, và có hình. Giá là 55 \$ 00

Cách dạy nói tiếng Allemand. Trọn bộ có: 27 đĩa hát hiệu Pathé. 1 bản sách dạy nói theo trong đĩa hát và có hình. Giá là 48 \$ 00

PATHÉ-ORIENT

10 Boulevard Charner Saigon Một mình làm Đại-Lý cho ọi Đông-Dương.

MỘT LỐI NHÀ MÁY XAY LÚA RẤT TIỆN

Sửa đổi nhieu, gao ít nua

Máy xay lúa có cấu trúc và người buôn bán.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bày máy này đảm bảo rằng:

(1) với 100 kilos lúa khô không khi nào có tám tấn đến 10 hoặc 15 kilos.

(2) tiến sửa máy môn không quá sáu tháng một năm.

Người ta lại còn quá quyết rằng:

với một cái mô-tô 4 ngựa, chạy được 80 giờ 12 giờ giá 1.329 p.

với một cái mô-tô 8 ngựa, chạy được 150 giờ 12 giờ giá 850 p.

với một cái mô-tô 12 ngựa, chạy được 230 giờ 12 giờ giá 1.150 p.

(thứ 12 ngựa 230 giờ tính luôn trên được máy giá 1.150 p. — ai mua cho biết trước)

Hệ lợi = 100 kilos lúa được 70 kilos gạo trắng.

Bán và giao tại Saigon sau khi thử máy rồi — Mô-tô phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, 16hp

số phi mỗi ngày; tiêu có lúa ngựa. Đồ đá máy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 - 50 kilog gạo trắng một giờ.

Một chiếc giá là 140.50 - 60 p. một ngày tiêu số phi tính rồi.

Máy xay tay số 1 - 15 kilog gạo trắng một giờ. Máy có sửa đổi và có cấu trúc.

Hệ lợi gì muốn mua bán công bố bằng bảng cam thạch hãy viết thư họ hay trước.

Bản gán của số khác (phải nói tên) giá 1p. c. một tên là luôn tiền gởi.

Một đĩa cam thạch để trên bàn giá 6 p. một tấm để luôn tiền gởi.

J. BRUNEL 45 Rue Mayer, Saigon Gin bán đất thành tây ở Dakao

SỮA HIỆU « CON CHIÈM » NESTLÉ là tốt hơn hết trong thế giới

chưa chúng tôi ngày trước. Theo như luật pháp nước Nam thì khi nào dân gian muốn làm lễ cúng tế gì đến không cần phải xin phép với ai cả. Duy chúng tôi biết pháp này chúng tôi Langsa, nên trước khi làm lễ truyền dạy ở Lương, chúng tôi đã gửi giấy xin phép các thần; nếu nhà-nhờ không cho phép, thì chúng tôi nghĩ cũng, chớ chúng tôi nào đã làm điều gì rồi loan đũa mà nhà-nhờ buột tay như thế.

Tôi vẫn biết rằng hồi sinh-tiền cụ Lương-nghe-Cán vẫn là kẻ thù nghịch của một dân quốc Langsa vô đạo ở xứ này, nhưng mà nói cho thật thì cụ chưa hề phạm tội sát nhân hay 11 đạo kiếp gì, nên chúng tôi làm lễ cúng cụ há phải là tán-đương một kẻ tội đó hay sao?

Kể kều đến Va-dinh Di rồi đến Trần-huy-Liêu, 22 tuổi, người Nam-định, Bắc-kỳ, làm nghề viết báo.

Q. T. — Anh phạm tội làm rối loạn cuộc trị-an trong nước.

T. H. L. — Trước hết, tôi hàng xin quan tòa cho biết rõ tôi đã làm những việc gì là có thể rối loạn đến cuộc trị-an của nhà nước.

Q. T. — Thì như việc phát tờ điếu rử dân làm lễ truyền-tiếp Lương-nghe-Cán, là một người đã phạm tội về việc ném trái phá ở Hanoi hồi năm 1913. Anh tán-đương một kẻ tội nhân để xúi dẩn làm loạn cho gì?

T. H. L. — Xin tòa phải xét rõ cho rằng việc chúng tôi làm lễ truyền-tiếp cụ Lương là một việc thuộc về tôn-giáo, chớ chẳng phải một việc quân về chính-trị.

Từ này đến giờ không có người nào muốn thấy kiện cái giùm cả.

Đoạn kều đến cụ Phan-vân-Trương; người Hanoi và dân tây từ năm 1912, ở bên Pháp trong 16 năm.

Kể đó trạng sư Monin đọc máy lời lý-doán về cụ Phan.

Trạng-sư Monin viết dẫn các luật mà biện-bác một cách cứng lý. Trạng-sư nói rằng: Cụ Phan-vân-Trương đã là dân tây thì tòa án không thể buộc tội Cụ theo khoản 91 của luật Hình đã sửa đổi riêng cho dân thuộc-địa (article 91 du Code Penal modifié), thế thì tòa chỉ có chiếu theo đạo luật ngày 29 juillet 1891 mà xét xử; song nếu chiếu theo luật này thì việc Cụ Phan-vân-Trương lại tái phạm tội tòa Đại-Hình (Cour d'Assises) cho tòa Tiểu-Hình va không được phép xử. Và lại, cứ như đạo luật ngày 29 juillet 1891 luật xử hưởng tội thuộc về việc Ngươi-luân, hệ khi nào người quản lý một tờ báo có phạm tội thì các người viết bài mới bị 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2

Hãy đến hỏi ở hàng :

Chủ xe hơi, người muốn mua xe hơi.....

GARAGES INDOCHINOIS

1, RUE LEFÈVRE--SAIGON

Giá mới của xe: 8-10 và 12 C. V. hiệu "Turcat-Méry"

Vụ án quốc-sự

Xử những người bị tội về việc làm lễ truy-diệu nhà chí-sĩ Lương-ngọc-Can và xử vụ báo "L'Annam"

Sáng hôm thứ hai, ngày 10 O-c-tô-bre, tòa tòa-tiêu-binh (Tribunal correctionnel) đã nhóm lại để trước xét về việc mấy người đứng tổ chức lễ truy-diệu nhà chí-sĩ Lương-ngọc-Can tại An-trường và Gia-định, sau lại xét đến việc tờ báo "L'Annam" tức là việc cụ Phan-vân-Trường.

Đúng 8 giờ thì bắt đầu xử. Quan tòa Sadoul chủ-tọa: quan Biện-ly Lafrique ngồi bên thị-sự.

Ở ngay trước tòa có đặt linh-sơn, dâm và linh-tập gác rất đông. Công chúng đến xem cũng vô số, trong chầu-tung đường-chèo nhòm nhòm nhìn.

Trước hết xử việc làm lễ truy-diệu cụ Lương-ngọc-Can ở An-trường (Travinh) có thấy là 9 người bị lên can: Nguyễn-văn-Chức, Đoàn-văn-Quy, Lê-quang-Lộc, Nguyễn-văn-Lê, Lâm-kim-Lợi, Lê-quang-Trương, Lê-quang-Thơ, Lê-ngọc-Huê và Nguyễn-phát-Đạt.

Lúc quan tòa hỏi thì 9 người đều trả lời bằng tiếng Annam và những câu trả lời đại-đều không khác nhau mấy chút. Đại-khái nói rằng thấy trong báo có đăng tin cụ Cử Lương-vân-

Quan Biện-ly LAFRIQUE

Quan-tòa. — Anh kỹ cái đơn xin âm lễ ở đâu?

V. kh. Thiệu. — Kỳ tại nhà một người quen biết, nhưng nay tôi quên tên mất.

Quan tòa. Ai đặt cái đơn ấy?

V. kh. Thiệu. — Tôi không biết.

Quan-chưởng-ly. — Sao trước kia anh có khai với quan Biện-thẩm rằng Trần-huy-Liêu âm cái đơn ấy?

Đoạn kêu đến Hà Huy Giáp, 20 tuổi, làm việc tại xá-tử Saigon, người Hà-tĩnh (Trung-kỳ).

Quan Tòa. — Anh vào Saigon khi nào?

H. H. G. — Từ tháng Décembre 1926.

Q. T. — Sao anh lại ký giấy làm lễ ở nhà tiên-đàn làm loan?

H. H. G. — Tôi vẫn có quen biết cụ Cử Can từ trước tới còn ở ngoài Anoi. Bây giờ tôi thường hay lui tới nhà cụ để nhờ cụ dạy bảo điều hơn là thiệt ở đời. Tôi thấy cụ là một nhà học-vấn đạo-đức lại mang nặng tâm lòng yêu nước thương nòi thì tôi vẫn làm-một làm. Kịp đến gần đây tôi ở Nam nghe tin cụ mất, lại nhóm lập có anh em rủ làm lễ truy-diệu đại-tôi vì chán-chứa tâm lòng thương tiếc cụ Lương-ngọc-Can nên liền đứng ăn vào đơn xin lễ-chức lễ truy-diệu tại Gia-định.

Q. T. — Ai thảo cái đơn đề xin phép?

— Tôi không biết rõ, song lễ ký tên thì tôi ký ở nhà M. Trần-huy-Liêu.

— Anh có biết rằng Lương-vân-trước có bị tội về việc lễ truy-diệu nhà chí-sĩ không?

— Tôi vẫn biết làm; song chúng tôi âm lễ truy-diệu là cốt để tỏ tình

truy-niệm tâm lòng ái-quốc chơn-chánh của cụ Lương-vân-Can chứ nào nào có phải là để kỷ-niệm cái công cụ từng trải phải ấy đâu!

Kêu đến Trương-văn-Thoại 17 tuổi, làm lon-ton ở Đ. P. T. B., người Gò-công.

Quan tòa. — Anh bị tội rồi dãn làm lễ truy-diệu L. V. Can để làm rối loạn cuộc tri-an trong nước.

Tr. v. Th. — Ông Lương-vân-Can là một nhà đại chí-sĩ, đại sĩ-quốc, nên lúc được tin ông mất thì chúng tôi muốn làm lễ để mà cúng bưng, chứ đâu muốn khuấy rối cuộc tri-an làm gì?

M. Nguyễn-khánh-Toàn

Đoạn kêu đến Châu-văn-Muôn, 27 tuổi, quan Gò-công, làm tại Đ. P. T. B.: Lê-phủ-Hùng, quán Quảng-Nam, làm thợ may; Trần-văn-Vân 33 tuổi, làm thợ may; Trần-văn-Chức người Bắc-Trương-văn-Thập 29 tuổi, thợ đóng giày, Saigon; Đinh-Mai, 29 tuổi làm sủ buôn; người Bắc.

Lúc Quan-tòa hỏi thì mấy người này đều khai một cách sơ-sài, đại-đều xin phép biết ai thảo ra cái giấy đề xin phép làm lễ, song lúc ký giấy ấy thì vẫn ký tại nhà Trần-huy-Liêu kể đó kêu đến Cao-lưu-Tạo người Bắc-kỳ.

Quan-tòa. — Anh vào Saigon khi nào?

— Từ tháng Décembre 1926.

— Mục-dịch để làm gì?

Agents exclusifs : LUCIEN BERTHET & Co 68 Boulevard Charner SAIGON

Advertisement for XE MÁY HƠI HIỆU ALCYON, featuring an image of a motorcycle and text describing its features and price.

Quan chánh tòa SADOUL

Can và thế và nói cụ là một bực chí-sĩ, đã từng cứu-cung tận-tụy về chủ-nghĩa cứu-quốc, thì chúng tôi vì tâm lòng sùng-bái chí-sĩ vì-nhóm, nên cũng như làm lễ truy-diệu cụ Lương tại An-trường. Trước khi cử-hành lễ truy-diệu, chúng tôi đã sơ-Chiến-phủ, nên có làm đơn đề xin phép; song phép xin không được thì cuộc lễ phải bỏ đi; chứ chúng tôi vẫn không hề dám làm điều gì có thể rối loạn đến cuộc tri-an của nhà nước. Khi quan tòa hỏi ai đặt ra cái đơn đề xin phép làm lễ thì M. Nguyễn-phát-Đạt chịu rằng chính tay y viết cái đơn ấy song y không biết ai đặt. Còn M. Lê-quang-Trương thì lại khai rằng cái đơn ấy là của M. Lê-quang-Thơ là cháu y đặt.

9 Người này đều không ai muốn thấy kiện cái giùm cả.

Đoạn tòa xét đến việc mấy người tổ-chức lễ truy-diệu cụ Lương-ngọc-Can tại Gia-định.

Tòa kêu Vũ-khắc-Thiệu: quán tư-tính Quảng-bình (Trung-kỳ) hiện ở tại Saigon, không làm nghề gì.

Quan tòa. — Anh vào Saigon khi nào?

V. kh. Thiệu. — Đã một tuần lễ nay, để đi thi tú-tài.

Quan tòa. — Vậy chờ ngày thi đặng Jun anh vào đây làm gì?

V. kh. Thiệu. — Cũng là để đi thi tú-tài.

Cụ Phan-vân-Trường

HÀ Y HÚT THUỐC CA-LOP

Imp. Bông-P Pháp Thời-Báo, 186 rue d'Espagne Saigon

Giá 10.000 ct

Le Directeur Gérant: Nguyễn-kim-Vinh

Handwritten signature

Chủ xe hơi, người muốn mua xe hơi.....

GARAGES INDOCHINOIS

1, RUE LEFÈVRE--SAIGON

Giá mới của xe: 8-10 và 12 C. V. hiệu "Turcat-Méry"

Hãy đến hỏi ở hàng:

Vụ án quốc-sự

Xử những người bị tội về việc làm lễ truy-diệu nhà chí-sĩ Lương-ngọc-Can và xử vụ báo "L'Annam"

Sáng hôm thứ hai, ngày 10 O-c-tô-bre, tòa tòa-tiêu-binh (Tribunal correctionnel) đã nhóm lại để trước xét về việc mấy người đứng tổ chức lễ truy-diệu nhà chí-sĩ Lương-ngọc-Can tại An-trường và Gia-định, sau lại xét đến việc tờ báo "L'Annam" tức là việc cụ Phan-vân-Trường.

Đúng 8 giờ thì bắt đầu xử. Quan tòa Sadoul chủ-tọa: quan Biện-lý Lafrique ngồi bên thị-sự.

Ở ngay trước tòa có đặt linh-sơn, dâm và linh-tập gác rất đông. Công chúng đến xem cũng vô số, trong chót tưng đướng chen nhau chiếm nẻo.

Trước hết xử việc làm lễ truy-diệu cụ Lương-ngọc-Can ở An-trường (Travinh) có thấy là 9 người bị lên can: Nguyễn-văn-Chức, Đoàn-văn-Quy, Lê-quang-Lộc, Nguyễn-văn-Lê, Lâm-kim-Lợi, Lê-quang-Trương, Lê-quang-Thơ, Lê-ngọc-Huê và Nguyễn-phát-Dật.

Lúc quan tòa hỏi thì 9 người đều trả lời bằng tiếng Annam và những câu trả lời đại-đều không khác nhau mấy chút. Đại-khái nói rằng thấy trong báo có đăng tin cụ Cử Lương-vân

Quan Biện-lý LAFRIQUE

Quan-tòa. — Anh kỹ cái đơn xin âm lễ ở đâu?

V. kh. Thiệu. — Kỳ tại nhà một người quen biết, nhưng nay tôi quên tên mất.

Quan tòa. Ai đặt cái đơn ấy?

V. kh. Thiệu. — Tôi không biết.

Quan-chưởng-lý. — Sao trước kia anh có khai với quan Biện-thẩm rằng Trần-huy-Liêu âm cái đơn ấy?

Đoạn kêu đến Hà Huy Giáp, 20 tuổi, làm việc tại xá-tử Saigon, người Hà-tĩnh (Trung-kỳ).

Quan Tòa. — Anh vào Saigon khi nào?

H. H. G. — Từ tháng Décembre 1926.

Q. T. — Sao anh lại ký giấy làm lễ ở nhà tiên-đàn làm loan?

H. H. G. — Tôi vẫn có quen biết cụ Cử Can từ trước tới còn ở ngoài Anoi. Bây giờ tôi thường hay lui tới nhà cụ để nhờ cụ dạy bảo điều hơn là thiệt ở đời. Tôi thấy cụ là một nhà học-vấn đạo-đức lại mang nặng tâm lòng yêu nước thương nòi thì tôi vẫn làm-một làm. Kịp đến gần đây tôi ở Nam nghe tin cụ mất, lại nhóm lập có anh em rủ làm lễ truy-diệu đại-tôi vì chán-chứa tâm lòng thương tiếc cụ Lương-ngọc-Can nên liền đứng ăn vào đơn xin lễ-chức lễ truy-diệu tại Gia-định.

Q. T. — Ai thảo cái đơn đề xin phép?

— Tôi không biết rõ, song lễ ký tên thì tôi ký ở nhà M. Trần-huy-Liêu.

— Anh có biết rằng Lương-vân trước có bị tội về việc lễ truy-diệu nhà chí-sĩ không?

— Tôi vẫn biết làm; song chúng tôi âm lễ truy-diệu là cốt để tỏ tình

truy-niệm tâm lòng ái-quốc chơn-chánh của cụ Lương-vân-Can chứ nào nào có phải là để kỷ-niệm cái công cụ từng trải phải ấy đâu!

Kêu đến Trương-văn-Thoại 17 tuổi, làm lon-ton ở Đ. P. T. B., người Gò-công.

Quan tòa. — Anh bị tội rồi dãn làm lễ truy-diệu L. V. Can để làm rối loạn cuộc tri-an trong nước.

Tr. v. Th. — Ông Lương-vân-Can là một nhà đại chí-sĩ, đại sĩ-quốc, nên lúc được tin ông mất thì chúng tôi muốn làm lễ để mà cúng bưng, chớ đâu muốn khuấy rối cuộc tri-an làm gì!

M. Nguyễn-khánh-Toàn

Đoạn kêu đến Châu-văn-Muôn, 27 tuổi, quan Gò-công, làm tại Đ. P. T. B.; Lê-phủ-Hùng, quán Quảng-Nam, làm thợ may; Trần-văn-Vân 33 tuổi, làm thợ may; Trần-văn-Chức người Bắc-Trương-văn-Thập 29 tuổi, thợ đóng giày, Saigon; Đinh-Mai, 29 tuổi làm sủ buôn; người Bắc.

Lúc Quan-tòa hỏi thì mấy người này đều khai một cách sơ-sài, đại-đều xin phép biết ai thảo ra cái giấy đề xin phép làm lễ, song lúc ký giấy ấy thì vẫn ký tại nhà Trần-huy-Liêu kể đó kêu đến Cao-lưu-Tạo người Bắc-kỳ.

Quan-tòa. — Anh vào Saigon khi nào?

— Từ tháng Décembre 1926.

— Mục-dịch để làm gì?

Agents exclusifs : LUCIEN BERTHET & Co 68 Boulevard Charner SAIGON

Advertisement for XE MÁY HƠI HIỆU ALCYON, featuring an image of a motorcycle and technical specifications.

Quan chánh tòa SADOUL

Can tạ-thế và nói cụ là một bậc chí-sĩ, đã từng cứu-cung-tận-tuy về chủ-nghĩa cứu-quốc, thì chúng tôi vì tâm lòng sùng-bái chí-sĩ vì-nhóm, muốn cũng nhau làm lễ truy-diệu cụ Lương tại An-trường. Trước khi cử-hành lễ truy-diệu, chúng tôi đã sơ Chiếu-phủ, nên có làm đơn đề xin phép; song phép xin không được thì cuộc lễ phải bỏ đi; chớ chúng tôi vẫn không hề dám làm điều gì có thể rối loạn đến cuộc tri-an của nhà nước. Khi quan tòa hỏi ai đặt ra cái đơn đề xin phép làm lễ thì M. Nguyễn-phát-Dật chịu rằng chính tay y viết cái đơn ấy song y không biết ai đặt. Còn M. Lê-quang-Trương thì lại khai rằng cái đơn ấy là của M. Lê-quang-Thơ là cháu y đặt.

9 Người này đều không ai muốn thấy kiện cái giùm cả.

Đoạn tòa xét đến việc mấy người tổ-chức lễ truy-diệu cụ Lương-ngọc-Can tại Gia-định.

Tòa kêu Vũ-khắc-Thiệu: quán tư tỉnh Quảng-binh (Trung-kỳ) hiện ở tại Saigon, không làm nghề gì.

Quan tòa. — Anh vào Saigon khi nào?

V. kh. Thiệu. — Đã một tuần lễ nay, để đi thi tú-tài.

Quan tòa. — Vậy chờ ngày thi đặng Jun anh vào đây làm gì?

V. kh. Thiệu. — Cũng là để đi thi tú-tài.

Cụ Phan-vân-Trường

HÀ Y HÚT THUỐC CA-LOP

Imp. Đông-Pháp Thời-Báo, 186 rue d'Espagne Saigon. Price 10.000 et. Le Directeur Gérant: Nguyễn-khánh-Toàn

VĂN-CHƯƠNG

CÓ QUAN-HỆ ĐẾN XÃ-HỘI THÈ NÀO ?

Nay đặt một cái vấn đề văn-chương có quan-hệ với xã-hội như thế nào, ai là người không thuộc văn-chương...

Cứ như tôi thấy ra, thời văn-chương đời xưa rồi, thật rất có quan-hệ. Sự quan-hệ đó không riêng là làm cho xã-hội, mà làm cho xã-hội trở nên...

Trái xem lịch sử, từ đời Hán đến nay, văn đời xưa rồi, cuộc đời họ đạo, sự từ hân văn là do chính-trị, mà phần...

Một mặt thì tìm mọi đường thoát, cuộc đời họ đạo, sự từ hân văn là do chính-trị, mà phần...

Đã bấy lâu nay khách chán phố, chán phố ở, chán phố ở, chán phố ở...

Chào bạn đừng buồn, NƯỚC MÂY MẶN MẶN SỢI, CỜ CHỮA GIUP, THỜI TỚI CÙNG THOU.

Nước mây man mợ sỡi, Cờ chữa giup, Thời tới cùng thou, Nước đời làm nổi cay chua là thường.

Nước ta may mắn lắm trước, thời chúng ta sống, thời chúng ta sống, thời chúng ta sống.

MÀY LỜI TRẦN CÁO

Tôi xin có mấy lời trần cáo bằng các bạn độc giả của Đông-Pháp...

Sau khi Annam tạp-chí ra đời, tôi đi chơi về Nam, gặp ông Diệp-văn-Kỳ...

Trần-liên ở Nam một tháng nay, Nay ông Diệp-văn-Kỳ đứng làm chủ Đông-Pháp...

Ung thư lúc xưa rằng: lại có một cái đờm trắng, vàng kia trông, trông như nước, đờm của ông là...

HAI VƯỜN BẠCH THỦ, Đây là một đơn văn trong tập "Chợ chợ Chơ", sẽ in Annam tạp-chí...

Hanoi và Saigon, là hai chỗ đại đô-hội ở nước ta, người Pháp đi về hai vườn bạch thủ...

Khỏi xưa ở vườn bạch-thủ (Hanoi), họ bảo cũng nhiều có vườn bạch-thủ Saigon này...

Ở trong rừng, khi không kiếm được, đời thường phải ăn đất.

LỜI RAO CÁN KIẾP, Tôi xin có mấy lời trần cáo bằng các bạn độc giả của Đông-Pháp...

Phẩm sách mới

Bên-báo định mỗi tuần lễ, ngày thứ ba, trong tờ "Phu-trương Văn-chương" của ĐÔNG-PHÁP lại mở thêm ra một mục "Phẩm-sách mới"...

Nước mà không sách thì nước phải nghèo, sách mà không có người bình-phẩm, thì có sách cũng hóa ra vô vi.

Sự chen lấn tranh giành là bản phận người bình-phẩm đối với học-đề-giá, mà cũng là một cái nghĩa-vấn lớn lao của bên-báo đối với các bạn làm văn.

Trước hết trường nên nói đến bộ "Tây-phương Mỹ-nhơn" của bà Huỳnh thị Báo-Hoa soạn ra...

Sự tích Tây-phương Mỹ-nhơn là một sự tích cổ, đã xảy ra ở tỉnh Quảng Nam. Ông Nguyễn Văn Phiến...

Mã thời! Hay nói về tài văn của bà Huỳnh thị Văn của bà Huỳnh thị Văn...

Nói tóm lại, tuy cái tên sách, có lẽ không được đúng, song chữ nghĩa thì rất hay.

Hiết tiểu thuyết rồi lại đến lý thuyết, Cách ung thư mấy hôm rày của "Báo Annamite" đã nhiều...

VĂN UYÊN

Cám hờng, Một mặt thì tìm mọi đường thoát, cuộc đời họ đạo, sự từ hân văn là do chính-trị...

Tiếp theo bài Vịnh bức địa đờ rách, Thời đó rồi ta sẽ hiểu, Ta bải cho chúng chi em coi...

Cám hờng, Đã bấy lâu nay khách chán phố, chán phố ở, chán phố ở, chán phố ở...

Chào bạn đừng buồn, NƯỚC MÂY MẶN MẶN SỢI, CỜ CHỮA GIUP, THỜI TỚI CÙNG THOU.

Nước mây man mợ sỡi, Cờ chữa giup, Thời tới cùng thou, Nước đời làm nổi cay chua là thường.

Nước ta may mắn lắm trước, thời chúng ta sống, thời chúng ta sống, thời chúng ta sống.

Chào bạn đừng buồn, NƯỚC MÂY MẶN MẶN SỢI, CỜ CHỮA GIUP, THỜI TỚI CÙNG THOU.

XIN ĐỒNG-BANG LƯU-Ý

Nhà in « Báo-Tôn » của ông Nguyễn Huỳnh-
Diệu cùng ông Diệp Văn-Kỳ mới chân-chỉnh lại,
in đủ các thứ thơ, tướng, sách, truyện, tính giá rẻ,
giấy tốt, chữ thiệt mới.

Lại có in đủ các thứ thiệp: quan, hôn, tang, tề;
cùng các thứ sổ sách cho các nhà buôn, chương-
trình cho các nhà hát cải-lương, in đã mau và lại
khéo.

Phòng tiếp khách của nhà in « Báo-Tôn » nay
đã dọn lại đường Mac-Mahon số nhà 96, vậy chư
quí-vị muôn thương-nghị điều gì, xin mời quá
bước lại đó, chúng tôi rất hoan nghinh.

Nhà in « Báo-Tôn » xin nhắc lại cho chư
quí-vị hay rằng: nếu quý-vị muôn cần dùng in các thứ
thiệp cho đủ các thể-thức, cho có vẻ văn-chương,
thì nhà in Báo-Tôn xin sẵn lòng làm theo vừa ý
các ngài.

Hỡi đồng-bang ! xin nghĩ lấy tình anh em
chúng tôi mà giúp cho anh em chúng tôi làm cho
nên việc, thì tương chắc anh em chúng tôi chẳng
dám phụ lòng huệ-cô.

Ở xa, ai muôn in món gì, xin gởi thơ, để như
váy :

M. Diệp Văn-Kỳ
Chủ nhơn nhà in Báo-Tôn,
96, Đường-Mac Mahon.
Saigon

